

Livslang læring

Faglærte, der læser videre, har lavere frafald

Faglærte, der begynder på en kort eller mellemlang videregående uddannelse, har lavere frafald end de nye studerende, der kommer med en gymnasial uddannelse. På de korte videregående uddannelser er 15 procent af de faglærte, der er faldet fra inden for det første år, mens det blandt studerende med en gymnasial uddannelse er 19 procent. På de mellemlange videregående uddannelser er frafaldet 12,5 procent blandt faglærte og 15 procent for studenterne.

af Chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl** & stud.polit. **Marie Lund Andersen** **29. oktober 2020**

Analysens hovedkonklusioner

- Blandt de mange tusinde, der hvert år påbegynder en kort eller mellemlang videregående uddannelse, har 15 procent af de nye studerende en faglært uddannelse med sig.
- Faglærte har lavere frafald end de studerende, der kommer med en gymnasial uddannelse alene. På de korte videregående uddannelser er andelen af faglærte der er faldet fra inden for det første år knap 4 procentpoint mindre end blandt studerende med en gymnasial uddannelse. På de mellemlange videregående uddannelser er frafaldet 2,6 procentpoint lavere. At faglærte har lavere frafald, gælder for næsten alle uddannelsesområder på de korte og mellemlange videregående uddannelser.
- En del af forklaringen på det lavere frafald blandt faglærte kan være at de er ældre, har mere erfaring og kendskab til indholdet på den nye uddannelse fra deres erhvervsuddannelse. Analysen viser dog, at selvom man tager højde for alder, så har faglærte stadig lavere frafald.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

Mobil 50 73 71 34

jk@ae.dk

Faglærte, der læser videre, har lavere frafald

Hovedparten af de nye studerende på korte og mellemlange videregående uddannelser har en gymnasial uddannelse med sig, men 15 procent af de personer, der tilgik uddannelser i 2018, havde en erhvervsuddannelse med sig. Det viste en analyse af tilgangen til de korte og videregående mellemlange uddannelser, som vi offentliggjorde i foråret.¹

I denne analyse har vi undersøgt hvor mange, der er faldet fra inden for det første år blandt de studerende, der påbegyndte en kort eller mellemlang videregående uddannelse i 2018 og vi har set på, om der er forskel på frafaldet alt efter om man har en faglært baggrund eller ej.

Frafald er i denne analyse defineret som at man har afbrudt den uddannelse, man er begyndt på.

Blandt de personer, der tilgik en KVVU eller MVU i skoleåret 2018, har vi opgjort frafaldet inde for det første år. Vi har set på to grupper af studerende; de, der har en faglært uddannelse med sig og de, der alene har en gymnasial uddannelse. Har man både en faglært og en gymnasial uddannelse ligger man sammen i gruppen med en faglært uddannelse, da det er en erhvervskompetencegivende uddannelse. For at indgå i analysen er det desuden krav at man var bosat i Danmark 1. januar 2018. Analysen bygger på 37.000 personer.

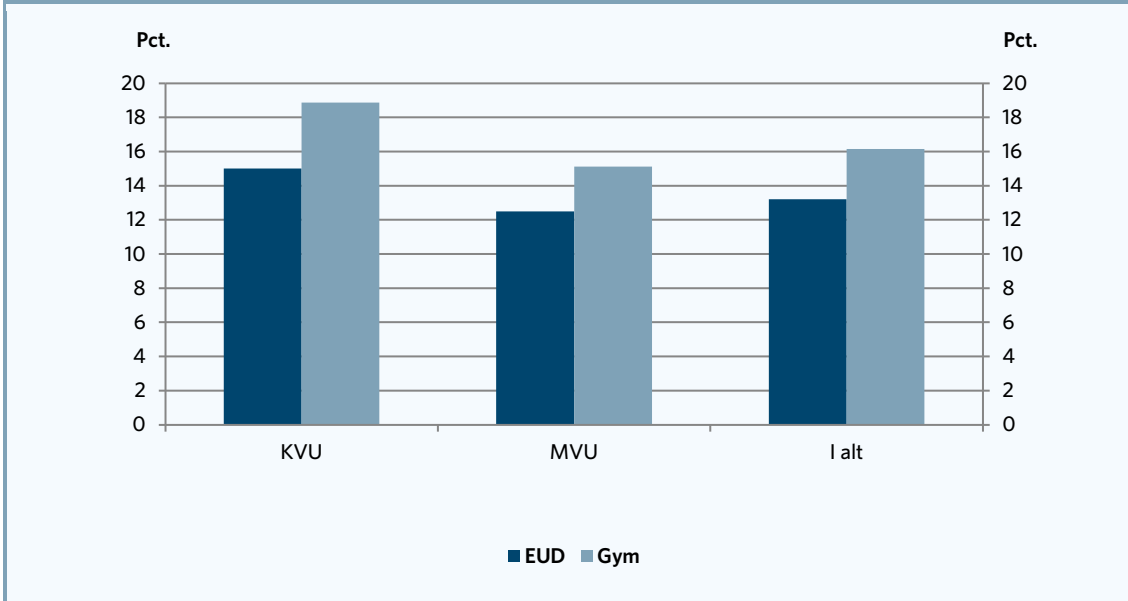
Figur 1 viser andelen af personer, der er faldet fra inden for det første år, efter de er startet på en kort eller mellemlang videregående uddannelse. Det ses, at frafaldsprocenten er størst blandt de studerende på de korte videregående uddannelser. Det ses ligeledes, at frafaldet er lavest blandt personer der har fuldført en erhvervsuddannelse før deres studiestart. Samlet set er 12 pct. af de studerende med en erhvervsfaglig baggrund faldet fra inden for det første år², mens det gælder og 15,4 pct. af de studerende med en gymnasial baggrund. Forskellen er dermed 3 procentpoint.

Faglærte har lavere frafald end dem, der kun har en gymnasial uddannelse, og det gælder både på de korte og mellemlange videregående uddannelser, hvor forskellen er hhv. 3,9 og 2,6 procentpoint.

¹ Se analysen "Hver 10. nye studerende kommer fra en erhvervsuddannelse". Analysen viste at ca. 10 procent af de personer, der tilgik en KVVU eller MVU alene havde en faglært uddannelse bag sig. Dertil kommer cirka 6 procent, der både har en faglært uddannelse og en gymnasial uddannelse.

² 1/3 af de studerende med en EUD har også en gymnasial uddannelse. Blandt dem er frafaldet 14,3 pct. Blandt de studerende der kun har en EUD er frafaldet 12,6 pct.

Figur 1. Andel, der er faldet fra inden for det første år på KVU og MVU, 2018

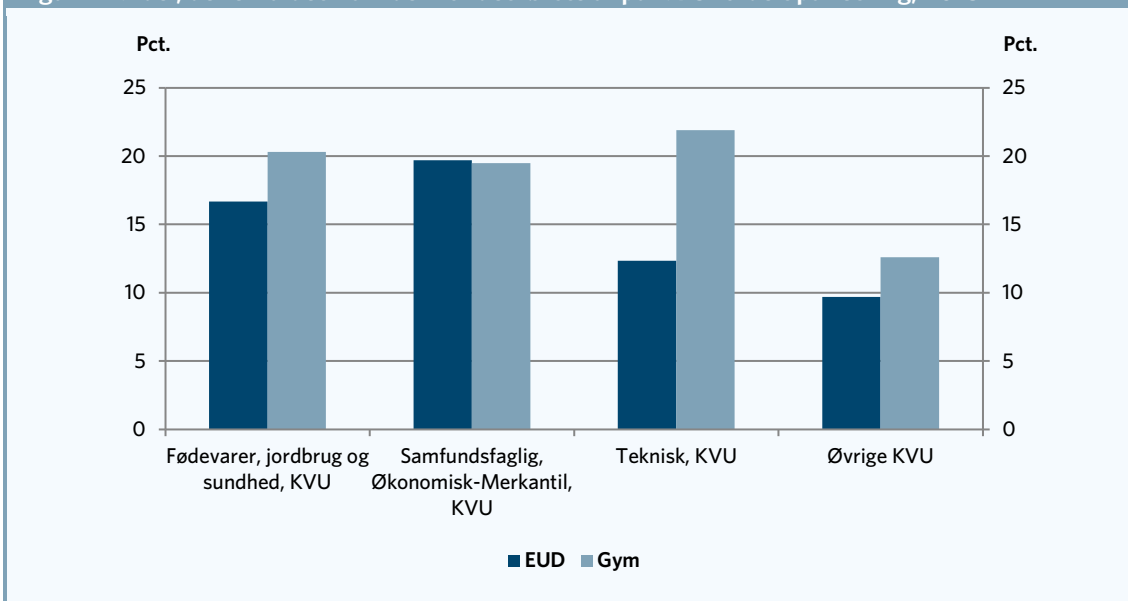

Anm: Figuren viser frafaldsprocenten inden for et år blandt personer der startede på en kort- eller mellemlang videregående uddannelse i skoleåret 2018. Antal ses i tabel 1. EUD dækker personer, der har fuldført en faglært uddannelse tidligere. GYM dækker dem, der har en gymnasial uddannelse. De, der har begge dele, ligger i gruppen af dem, der har en faglært uddannelse.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur 2 viser forskellen på frafaldsprocenten på KVU mellem studerende med en gymnasial baggrund og studerende med en erhvervsfaglig baggrund. Det ses at, forskellen er særlig tydelig for tekniske KVU-uddannelser, hvor frafaldet er næsten dobbelt så højt blandt personer, der har en gymnasial uddannelse som blandt studerende med en erhvervsfaglig uddannelse. Der er også stor forskel inden for fødevarer, jordbrug og sundhedsfaglige KVU.

På de korte videregående uddannelser inden for samfundsfag, økonomi og det merkantile område, er frafaldet ca. det samme for begge grupper studerende. Dette fremgår af figur 2.

Figur 2. Andel, der er faldet fra inden for det første år på KVU fordelt på retning, 2018

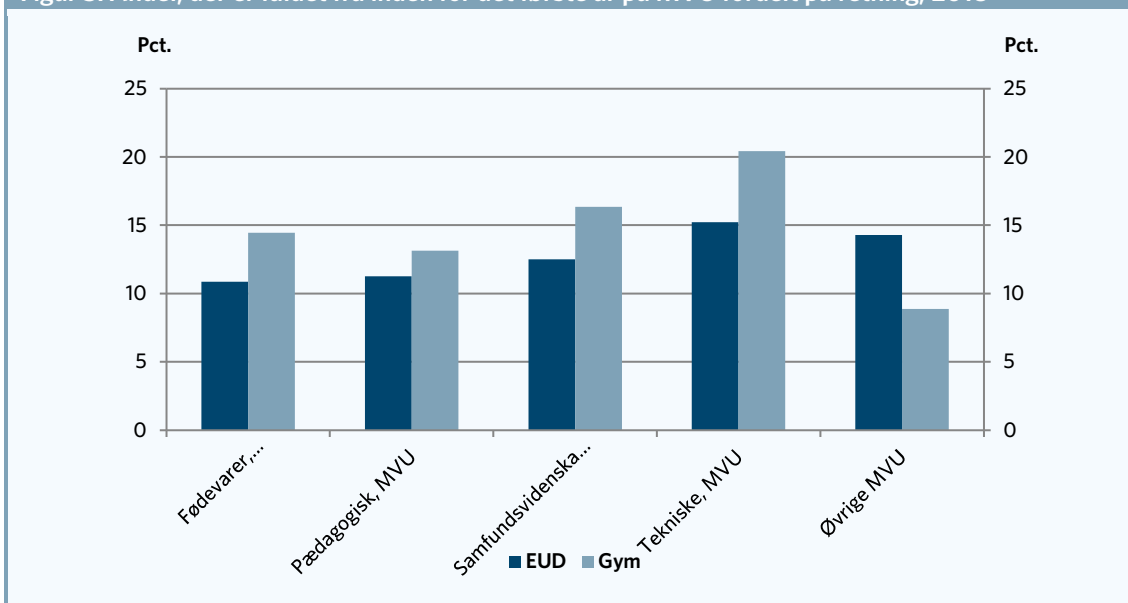

Anm: Figuren viser frafaldsprocenten inden for et år blandt personer der startede på en kort videregående uddannelse i skoleåret 2018. Detaljer om inddeling af uddannelser ses i metodeboksen. Antal ses i tabel 2.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Et lignende mønster findes blandt de studerende på de mellemlange videregående uddannelser. Her ses den største forskel på frafaldsprocenten også er blandt studerende på tekniske uddannelser (5 procentpoint). Derudover er frafaldet på uddannelser inden for samfundsvidenskab og økonomi-merkantil samt fødevarer, jordbrug og sundhed højere blandt studerende med en gymnasial baggrund end blandt de studerende der tidligere har fuldført en erhvervsuddannelse. Dette fremgår af figur 3.

Blandt øvrige mellemlange uddannelser er frafaldet blandt studerende med en erhvervsuddannelse, 5,4 pct. point højere end blandt deres medstuderende med en gymnasial uddannelse. Denne forskel er særligt trukket af et højere frafald blandt studerende med en erhvervsuddannelse på uddannelser inden for humaniora og kunst. Der er dog her tale om en lille gruppe idet antallet af studerende på "Øvrige MVU"-uddannelser udgør 7 procent af alle, og blot 3 procent af de faglærte på MVU.

Figur 3. Andel, der er faldet fra inden for det første år på MVU fordelt på retning, 2018

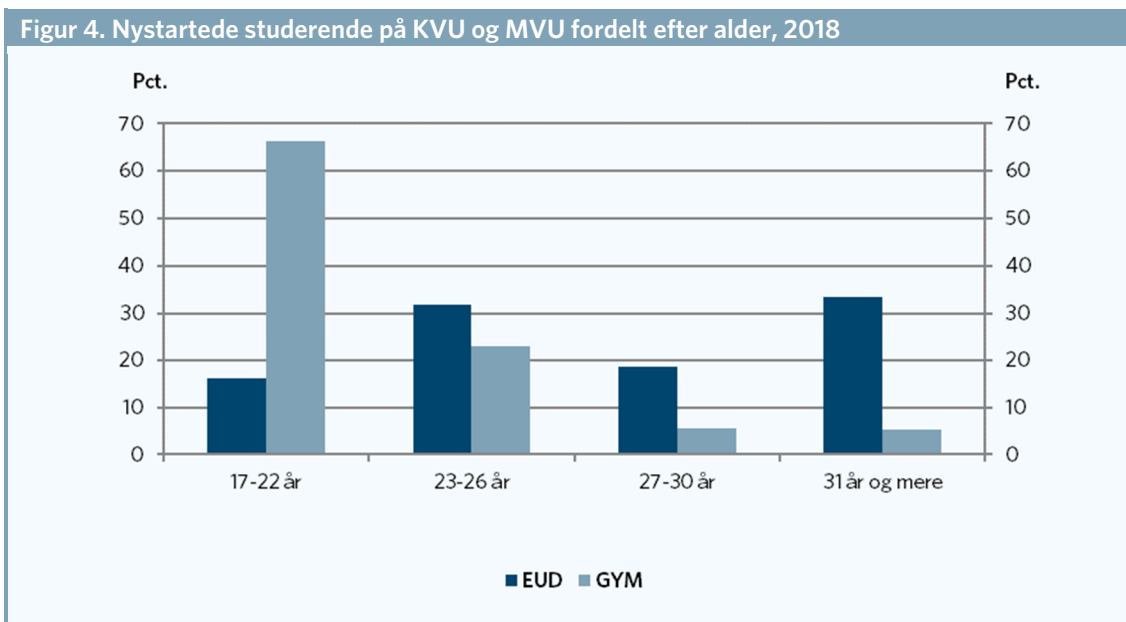

Anm: Figuren viser frafaldsprocenten inden for et år blandt personer der startede på en mellemlang videregående uddannelse i skoleåret 2018. Detaljer om inddeling af uddannelser ses i metodeboksen. Antal ses i tabel 3.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Faglærte er ældre, men har stadig lavere frafald

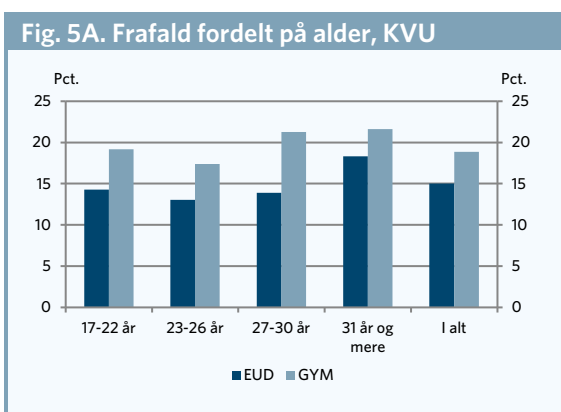
Hvis man er faglært, så kommer ind på de videregående uddannelser med en anden erfaring. Man kan have erfaring fra arbejdsmarkedet og måske større kendskab til det fag man skal læse.

De, der har en faglært uddannelse, er typisk ældre, når de begynder på en kort eller mellemlang videregående uddannelse, end dem, der har en gymnasial uddannelsesbaggrund. Det ses af aldersfordelingen, der er vist i figur 4.

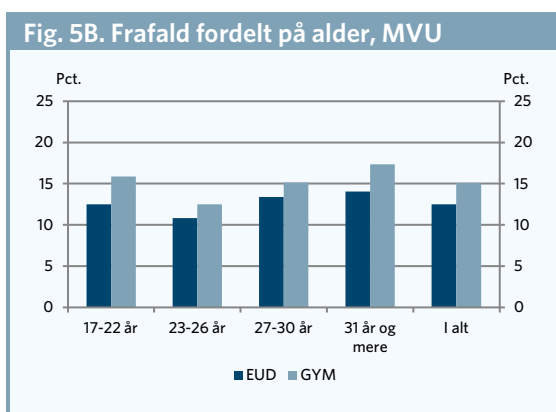

Anm: Omfatter personer, der påbegyndte KVVU eller MVU i skoleåret 2018 med en faglært baggrund eller alene med en gymnasial uddannelse.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

For at undersøge betydningen af alder, har vi nedenfor i figur 5A-B undersøgt frafaldet inden for forskellige aldersgrupper. Både på KVVU og MVU har faglærte stadig et lavere frafald end studerende, der har en gymnasial uddannelse bag sig, når man ser på tværs af alder.

Anm: Omfatter personer, der påbegyndte KVVU i skoleåret 2018 med en faglært baggrund eller alene med en gymnasial uddannelse.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Anm: Omfatter personer, der påbegyndte MVU i skoleåret 2018 med en faglært baggrund eller alene med en gymnasial uddannelse.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Mange muligheder med en erhvervsuddannelse

Søgningen til erhvervsuddannelserne er ikke stor nok. Den politiske ambition om at 25 procent af de unge i 2020 skulle søge en erhvervsuddannelse efter grundskolen er ikke blevet opfyldt. Tallene fra marts måned i år viste at 20 procent af de unge søgte erhvervsuddannelserne. Samtidig tegner tendenserne på arbejdsmarkedet på at vi kommer til at mangle faglærte. Derfor er vigtigt, at vi som samfund har fokus på, hvilke muligheder erhvervsuddannelserne giver.

OECD har i deres nyligt offentliggjorte uddannelsesrapport "Education at a glance 2020" særligt fokus på erhvervsuddannelserne. Ser man på de lande, der har et system med erhvervsuddannelser, så er Danmark et af de lande hvor man efter en erhvervsuddannelse har gode muligheder for at læse direkte videre

på en videregående uddannelse. I Danmark er det muligt for 76 procent af de studerende på erhvervsuddannelserne, hvilket er over OECD-gennemsnittet på 70 procent³.

OECD bemærker også i deres rapport at det at have erhvervsuddannelser⁴, der som vores i Danmark, er organiseret som et vekseluddannelsessystem, har flere fordele. Når en del af uddannelsen foregår i virksomhederne, så lærer man ikke kun at begå sig på en arbejdsplads, men man minimerer også risikoen for at de kompetencer man får på uddannelsen, er ude af trit med behovet i virksomhederne. Dertil er der også den fordel at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarkedet efter endt uddannelse er lettere i de lande, hvor i virksomhederne og lære faget.

I Danmark kan vi også se, at en erhvervsuddannelse giver godt afsæt på arbejdsmarkedet. Blandt nyuddannede faglærte er andelen af ledige efter endt uddannelse markant lavere end for andre uddannelse. De seneste tal fra december 2019 viste at 12 procent af alle nyuddannede var ledige et halvt år efter endt uddannelse, men blandt faglærte er andelen under 8 procent. Inden for flere områder er den 5-6 procent. Udover at faglærte i høj grad er efterspurgt, så giver en erhvervsuddannelse også muligheden for at læse videre, og som analysen her viser, så klarer de faglærte, der læser videre, sig godt på uddannelserne.

³ Se indikator B7 i Education at a glance 2020.

⁴ Se kapitel B7 i Education at a glance 2020.

Boks 1. Sådan har vi gjort

I analysen indgår personer, der i skoleåret 2018 startede på en kort- eller mellemlang videregående uddannelse. Skoleåret 2018 strækker sig fra d. 1. oktober 2017 til d. 31. september 2018. Personer der ikke er bosat i Danmark d. 1. januar 2018, indgår ikke i analysen. Hvis man tilgår to uddannelser inden for samme skoleår, er der valgt den seneste tilgang. Alder er opgjort 1. januar 2018

Frafaldprocenten er opgjort på baggrund af antallet der har afbrudt en uddannelse. Uddannelsen betragtes i denne analyse som afbrudt, hvis man, inden for et år efter datoen for studiestart på uddannelsesforløbet, har afbrudt uddannelsen og ikke fortsætter på en anden institution på samme uddannelse. Man kan godt have påbegyndt en anden uddannelse i samme skoleår.

Det er opgjort, hvorvidt dem der starter på en uddannelse, har fuldført en gymnasial-, erhvervsfaglig- eller anden adgangsgivende uddannelse før datoen for studiestart. Hvis man både har fuldført en erhvervs- og en gymnasial uddannelse, indgår man i analysen under "EUD". Der er både skelet til uddannelser fuldført i ordinært regi og inden for voksen- og kursistregisteret.

Personer med anden adgangsgivende uddannelse (altså personer der hverken har en erhvervs- eller gymnasial uddannelse) er taget ud af analysen. Dette er omkring 4.400 personer der starter på en kort eller mellemlang videregående uddannelse i 2018, der er kommet ind med en anden uddannelse som fx et adgangskursus, udenlandsk eksamen. Svarende til cirka 10 procent.

Uddannelsesgrupperne i figur 2 og 3 er inddelt efter hvilke uddannelser der er beslægtet. Herudover er uddannelser lagt sammen, hvis en uddannelsesgruppe indeholder for få personer. Uddannelsesgrupperne er inddelt på følgende måde:

- "Fødevarer, jordbrug og sundhed, KVVU": 4075: Fødevarer, bio- og laboratorieteknik, KVVU, 4080: Jordbrug, natur og miljø, KVVU, 4089: Sundhedsfaglig, KVVU
- "Samfundsfaglig, økonomisk-merkantil, KVVU": 4038: Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, KVVU
- "Teknisk, KVVU": 4058: Teknisk, KVVU
- "Øvrige KVVU": 4020: Pædagogisk, KVVU, 4024: Medier og kommunikation, KVVU, 4025: Humanistisk og teologisk, KVVU, 4030: Kunstnerisk, KVVU, 4085: Maritimt, KVVU, 4095: Politi og forsvar mv., KVVU
- "Fødevarer, jordbrug og sundhed, MVU": 5075: Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, MVU, 5080: Jordbrug, natur og miljø, MVU, 5089: Sundhedsfaglig, MVU
- "Pædagogisk, MVU": 5020: Pædagogisk, MVU
- "Samfundsvidenskabelige og økonomisk-merkantil, MVU": 5038: Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, MVU, 5039: Samfundsvidenskab, MVU
- "Tekniske, MVU": 5058: Teknisk, MVU, 5059: Teknisk videnskab, MVU
- "Øvrige MVU": 5024: Medier og kommunikation, MVU, 5025: Humanistisk og teologisk, MVU, 5030: Kunstnerisk, MVU, 5085: Maritimt, MVU, 5095: Politi og forsvar mv., MVU

Bilag.

Tabel 1. Antal studerende med tilgang på KVVU eller MVU fordelt efter frafald, 2018

	Har ikke afbrudt	Har afbrudt	I alt
Erhvervsuddannelse	6.170	9.40	7.120
Gymnasial uddannelse	25.280	4.870	3.0140

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Tabel 2. Antal studerende med tilgang på KVVU fordelt efter frafald og uddannelse, 2018

	Har ikke afbrudt		Har afbrudt		I alt	
	EUD	Gymnasie	EUD	Gymnasie	EUD	Gymnasie
Fødevarer, jordbrug og sundhed, KVVU	250	510	50	130	300	640
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, KVVU	530	3.430	130	830	660	4.260
Teknisk, KVVU	640	1.390	90	390	730	1.780
Øvrige KVVU	280	1.250	30	180	310	1.430

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Tabel 3. Antal studerende med tilgang på MVU fordelt efter frafald og uddannelse, 2018

	Har ikke afbrudt		Har afbrudt		I alt	
	EUD	Gymnasie	EUD	Gymnasie	EUD	Gymnasie
Fødevarer, Jordbrug og sundhed, MVU	1.150	4.860	140	820	1.290	5.680
Pædagogisk, MVU	1.340	5.430	170	820	1.510	6.250
Samfundsvidenskabelige og økonomisk-merkantil, MVU	700	3.430	100	670	800	4.100
Tekniske, MVU	1.170	3.430	210	880	1.380	4.310
Øvrige MVU	120	1.550	20	150	140	1.690

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.